

Pwy fydd i'n ei weld yn apwyntiad fy mhlentyn?

Bydd pob plentyn yn cael ei archwilio gan awdiolegydd cymwysedig. Bydd Meddyg Pediatreg Cymunedol hefyd yn bresennol mewn rhai apwyntiadau, yn dibynnu ar anghenion eich plentyn.

Beth fydd yn digwydd yn apwyntiad fy mhlentyn?

Ar ddechrau eich apwyntiad, bydd y meddyg neu awdiolegydd yn holi ambell gwestiwn i chi ynglŷn â chlyw ac iechyd cyffredinol eich plentyn, a bydd cyfle i chi ddweud wrtho am unrhyw bryderon sydd gyda chi.

Ar ôl hyn, bydd profion yn cael eu cynnal er mwyn asesu clyw eich plentyn a pha mor dda mae ei glust ganol yn gweithio.

Ar ôl cwblhau'r profion, bydd y canlyniadau'n cael eu hesbonio i chi a bydd cyfle i chi holi unrhyw gwestiynau. Bydd cynllun triniaeth priodol hefyd yn cael ei drafod a'i gytuno â chi.

Pa brofion fydd yn cael eu cynnal?

Yn ystod yr apwyntiad, fe fyddwn yn gwneud un prawf, neu gyfuniad o brofion, a fydd y briodol i oedran eich plentyn, er mwyn canfod ei lefelau clywed ac i ganfod a oes ganddo unrhyw anawsterau clywed. Gall hyn gynnwys mwy nag un ymweliad â'r clinig er mwyn cael set llawn o ganlyniadau a/neu er mwyn cadw golwg ar glyw eich plentyn.

Prawf Ymateb Clywedol Coesyn yr Ymennydd, neu 'Auditory Evoked Response Test' (ABR)

Fel rheol, mae profion Ymateb Clywedol Coesyn yr Ymennydd yn cael eu cynnal ar gyfer babanod sy'n rhy ifanc i ddangos ymateb corfforol i synau tawel. Tra bod eich babi yn cysgu, mae'r Awdiolegydd yn rhoi padiau gludiog bach ar dalcen a gwddf eich babi. Yna, bydd clustffonau bach yn cael eu rhoi yng nghlustiau eich babi sy'n chwarae gwahanol synau clicio. Mae'r ymateb o glustiau eich babi yn cael ei weld fel patrwm tonnau ar sgrin y cyfrifiadur a gellir ei ddefnyddio i fesur lefelau clyw eich babi.

Prawf Allyriadau Otoacwstig, neu ‘Otoacoustic Emissions Testing’ (OAE)

Yn y prawf hwn, mae darn bach gyda blaen meddal yn cael ei roi yng nghlust eich plentyn. Mae hyn yn chwarae sain clicio dawel ac yn rhoi gwybodaeth i ni am ba mor dda y mae organ fewnol y clyw (y cochlea) yn gweithio.

Awdiometreg Atgyfnerthu Gweledol

Defnyddir Awdiometreg Atgyfnerthu Gweledol, ‘*Visual Reinforcement Audiometry*’ (VRA) i fesur lefelau clyw plant rhwng tua 6 mis oed i 2 oed a hanner. Yn ystod VRA, bydd y plentyn naill ai’n eistedd mewn cadair arbennig neu ar glun ei riant tra bod rhywun yn eistedd o flaen y plentyn i gadw ei sylw gan ddefnyddio teganau syml. Bydd ail brofwr y tu hwnt i olwg y plentyn a bydd yn creu synau fydd yn amrywio o ran uchder drwy seinyddion neu glustffonau. Os bydd y plentyn yn troi tua chyfeiriad y sŵn, bydd y plentyn yn cael ei wobrwyo gyda thegan bach yn cael ei oleuo neu animeiddiad yn cael ei ddangos yng nghyfeiriad y siaradwr.

Mae gwneud hyn dim ond os bydd y plentyn yn troi pan fydd sŵn yn cael ei greu yn helpu i atgyfnerthu ei ymateb ac yn ein galluogi ni i fesur y lefel dawelaf y bydd plentyn yn ymateb iddi ar bob traw ym mhob clust.

Awdiometreg Chwarae

Mae awdiometreg chwarae’n cael ei defnyddio ar gyfer plant tua 2-4 oed er mwyn asesu’r synau tawelaf, ar wahanol lefelau o draw, y mae plentyn yn gallu eu clywed. Bydd gofyn i’ch plentyn wneud tasg syml, fel gollwng cownteri plastig i mewn i fwced, neu roi peg i mewn i fwrdd, er mwyn dangos ei fod wedi clywed sŵn. Gall y synau ddod drwy uchelseinydd neu drwy glustffonau.

Awdiometreg Tŷn Bur, ‘Pure Tone Audiometry’ (PTA)

Mae PTA yn cael ei defnyddio i asesu clyw plant hŷn ac oedolion. Bydd synau’n cael eu creu drwy wahanol fathau o glustffonau a bydd gofyn i’ch plentyn wasgu botwm wrth ymateb i synau ar wahanol lefelau o draw ac o wahanol uchderau o ran sain. Bydd hyn yn ein galluogi ni i asesu’r synau tawelaf maen nhw’n gallu eu clywed.

Otosgopi:

Bydd y meddyg neu'r awdiolegydd yn ceisio archwilio corn clust a thympan clust eich plentyn gan ddefnyddio tortsh arbennig o'r enw otosgop.

Tympanometri:

Yn ystod y prawf hwn, bydd pig rwber meddal yn cael ei roi i mewn i glust eich plentyn. Yna, bydd y peiriant yn chwythu ychydig o aer yn ysgafn i mewn i'r glust er mwyn mesur pa mor dda mae tympan clust eich plentyn yn symud. Mae hyn yn cymryd llai na munud i'w gwblhau a fydd eich plentyn ddim yn teimlo unrhyw boen o gwbl. Bydd y canlyniadau'n gallu dweud wrthym ni p'un a oes gormod o gŵyr ai peidio y tu ôl i dympanau'r glust ('glue ear' yn Saesneg), a dweud wrthym ni am ba mor dda mae clust ganol eich plentyn yn gweithio.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd y meddyg neu'r awdiolegydd yn cyfuno'r canlyniadau o'r gwahanol brofion maen nhw wedi eu gwneud, er mwyn canfod a oes gan eich plentyn anawsterau clywed. Os felly, byddan nhw wedyn yn canfod pa ran o'r glust a'r system clywed y mae'r anawsterau hyn yn effeithio arni. Bydd hyn yn helpu'r meddyg i weld a all yr achos hwn golli clyw fod yn un dros dro e.e. oherwydd gorlenwad y tu ôl i'r tympan clust (sef Gormod o Gwyr yn y Glust), neu achos mwy parhaol o golli'r clyw. Bydd yn esbonio'r canlyniadau i chi ac yna'n trafod yr opsiynau ar gyfer beth i'w wneud nesaf. Yn dibynnu ar fath a graddfa unrhyw golled clyw sydd wedi ei mesur, gall yr opsiynau hyn gynnwys:

- Rhyddhau o'r Gwasanaeth Awdioleg os yw'r canlyniadau o fewn terfynau arferol.
- Aros yn wyladwrus (e.e. yn achos Gormod o Gwyr yn y Glust, sydd yn aml yn diflannu ar ei ben ei hun o fewn 3- 6 mis).
- Rhoi cynnig ar gymhorthion clyw i helpu i sicrhau bod gan eich plentyn y cyfle gorau posibl i glywed seiniau tawel lleferydd a seiniau amgylcheddol.
- Cyfeirio at arbenigeddau eraill am eu barn e.e. yr Adran Trwyn, Clust a Gwddf, Therapi Iaith a Lleferydd, Paediatreg neu Athrawon i Blant Gyda Nam ar eu Clyw.